

Ministerul Educației, Cercetării
Tineretului și Sportului
România

www.tinact.ro
www.anpcdefp.ro

Calea Șerban Vodă, nr. 133, corp A, etaj 3,
sector 4, București 040205

DG Educație și cultură

Programul Tineret în acțiune

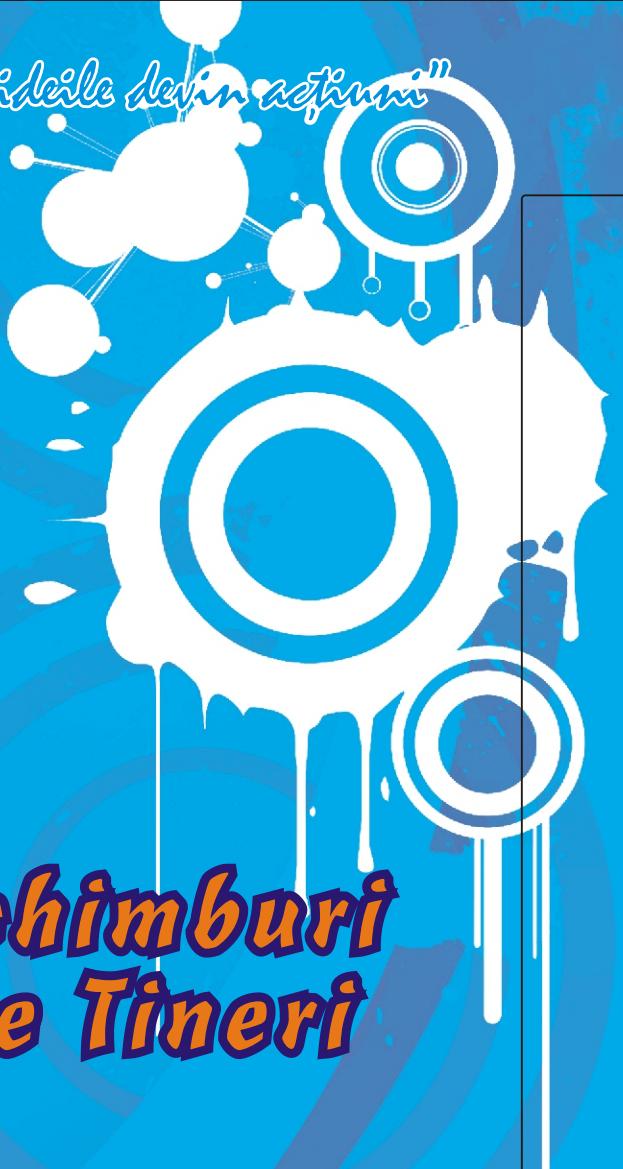

Material realizat cu sprijinul finanțier
al Comisiei Europene.

2010

„Când ideile devin acțiuni”

Schimburile de Tineri

Încearcă EUROPA!

Europa are multe gusturi și culori, iar scopul nostru – al **Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP)** – este să te ajutăm să le descoperi și să le încerci pe toate! Cum? Prin proiectele pe care le poți derula în cadrul programelor europene de educație și formare profesională pe care le gestionăm: **Programul de învățare pe tot parcursul vieții (Lifelong Learning Programme), Tineret în Acțiune (Youth in Action), Tempus și Erasmus Mundus.**

ANPCDEFP a fost înființată ca instituție publică în subordinea Ministerului Educației și Cercetării în ianuarie 2005, prin fuziunea Agenției Naționale Socrates și a Centrului Național pentru Programul de Formare Profesională Leonardo da Vinci, ambele funcționând din 1998. Începând cu anul 2007, ANPCDEFP gestionează și programul european care susține activitățile de învățare non-formală pentru tineri, Tineret în Acțiune.

Prin programele pe care le implementăm, poți experimenta interculturalitatea, poți să te dezvoltă și să îți transformi ideile în acțiuni. Misiunea ANPCDEFP este să ajute la compatibilizarea sistemului românesc de educație și formare profesională cu cele similare din Europa, să stimuleze includerea socială și participarea activă, să promoveze valorile europene și recunoașterea competențelor obținute în contexte non-formale și informale.

Așadar... încearcă Europa!

Deschide-te către interculturalitate și diferență! Fii activ! Implică-te și trăiește noi experiențe! Iar pentru a vedea ce oportunități ai, intră pe www.anpcdefp.ro și alege ce ți se potrivește!

Înainte de a transpune ideea de proiect în solicitare de finanțare, asigură-te că ai consultat următoarele documente disponibile on-line, pe www.tinact.ro:

**Ghidul Programului Tineret în Acțiune
Apelul Național la Propuneri de Proiecte**

Formularul de candidatură este cel mai important element din dosarul de candidatură. Acesta, însă, nu este singurul. Pentru ca propunerea de proiect să își maximizeze şansele de a fi aprobată trebuie:

- **să respecte TOATE condițiile de eligibilitate** (grila de eligibilitate este disponibilă online, pe www.tinact.ro);
- **să se incadreze/corespondă cât mai bine criteriilor de evaluare calitativă** (documentele standard ale fișei de evaluare sunt disponibile on-line, pe www.tinact.ro).

Informațiile cuprinse în această broșură sunt valabile pentru anul 2010.

II. Link-uri și documente utile

Programul Tineret în Acțiune:

www.tinact.ro

Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale:

www.anpcdefp.ro

Programul de învățare pe tot parcursul vieții

www.lip-ro.ro

Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, Secțiunea Tineret în Acțiune:

http://eacea.ec.europa.eu/youth/index_en.htm

Comisia Europeană, Secțiunea Tineret în Acțiune:

http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm

Eurodesk – Serviciu de informare care răspunde la solicitările tinerilor legate de oportunități europene, structură suport pentru Programul Tineret în Acțiune:

www.eurodesk.eu

www.eurodesk.ro

http://groups.yahoo.com/group/eurodesk_info

Portalul European de Tineret:

http://europa.eu/youth/index.cfm?l_id=ro

Parteneriatul între Comisia Europeană și Consiliul Europei

<http://www.youth-partnership.net>

Capitole

1. Tineret în Acțiune...?

2. Acțiunea „Schimburi de tineri”

3. De ce „Schimburi de tineri”?

4. Etape ale unui proiect

5. Ciclul de viață a proiectului

6. Greșeli frecvente ale candidaților

7. Greșeli frecvente ale beneficiarilor

8. Tips & Tricks

9. Oportunități de formare

10. Exemplu de proiect

I. Tineret în Acțiune...?

Cum a început totul?

Primul program european dedicat tinerilor a fost „Tineri pentru Europa”. Din 1988 până în 1999, acest program le-a oferit tinerilor posibilitatea să lucreze în echipă, să descopere interculturalitatea, să experimenteze mobilitatea și să-și pună ideile în aplicare.

Din 1996, prin Serviciul European de Voluntariat, tinerii pot derula stagii de voluntariat într-o altă țară.

În anul 2000 a fost lansat programul european „Tineret”, care le-a reunit pe cele două deja existente și a adăugat multe alte oportunități.

Ce a urmat, în 2007? Tineret în Acțiune!!!!

Ce este „Tineret în Acțiune”? Este programul Uniunii Europene care susține activitățile de învățare non-formală pentru tineri, prin finanțarea de proiecte cu fonduri europene. Programul vizează promovarea cetățeniei active în rândul tinerilor, dezvoltarea solidarității și toleranței, sprijinirea înțelegerii reciproce între tinerii din diferite țări, promovarea cooperării europene și contribuția la îmbunătățirea calității sistemelor de susținere a activității de tineret. „Tineret în Acțiune” va fi implementat până în anul 2013, iar bugetul său total este de 885 de milioane de Euro.

Tările participante la Program

State membre ale Uniunii Europene:

Austria	Belgia	Bulgaria	Cipru	Cehia
Danemarca	Estonia	Finlanda	Franța	
Germania	Grecia	Irlanda	Italia	Letonia
Lituania	Luxemburg	Malta	Olanda	Polonia
Portugalia	Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord			
România	Slovacia	Slovenia	Spania	
Suedia	Ungaria			

State EFTA/EEA: Islanda Liechtenstein Norvegia

State candidate: Turcia

Tări partenere din vecinătatea UE (proiecte finanțate prin Acțiunea 3.1a)

State din Europa de Sud-Est: Albania Bosnia și Hertegovina Croatia Fosta Republieă Iugoslavă a Macedoniei Muntenegru Serbia

State din Europa de Est și Caucaz: Armenia Azerbaijan Belarus Georgia Moldova Federatia Rusă Ucraina

State din bazinul mediteranean: Algeria Egipt Israel Iordania Liban Maroc Autoritatea Palestiniană din Cisiordania și Fâșia Gaza Siria Tunisia

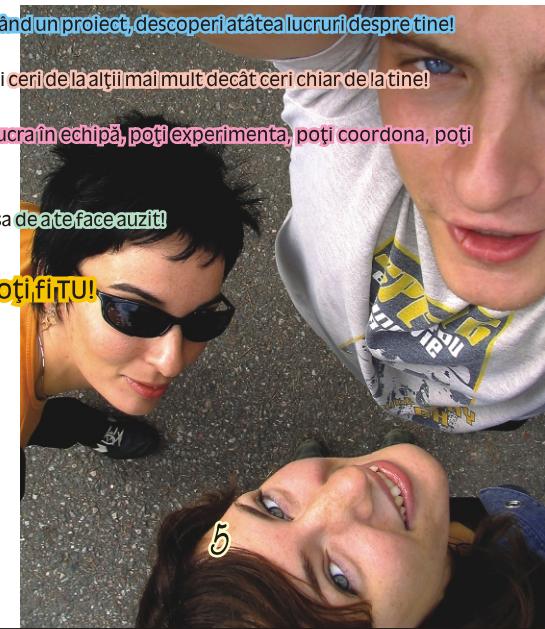
Cine poate candida într-un proiect de Schimburi de tineri în România?

- Organizații non-guvernamentale înființate conform Ordonanței nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.
- Autorități publice implicate nemijlocit în lucrul cu tinerii.
- Grupuri informale de tineri, dar care sunt reprezentate (inclusiv contractual) de una dintre categoriile de organizații deja menționate.
- Școli speciale pentru tineri cu dizabilități

De ce să fii „tânăr în acțiune”?

- Pentru că e un mod prin care **ideile devin acțiuni!**
- Pentru că împreună cu tineri din Europa, poți afla, cu adevărat, ce e interculturalitatea și **poți înțelege diversitatea în toate nuantele ei!**
- Pentru că poți fi creativ, **deschis, spontan, non-formal!**
- Pentru că una e să vorbești despre forța inițiativei și avantajele voluntariatului, **alta e să ai inițiativă și să fii voluntar!**
- Pentru că, **derulând un proiect, descoperi atâta lucru despre tine!**
- Pentru că nu mai ceri de la alții mai mult decât ceri chiar de la tine!
- Pentru că poți **lucra în echipă, poți experimenta, poți coordona, poți comunica!**
- Pentru că ai **șansa de a te face auzit!**
- **Pentru că poți fi TU!**

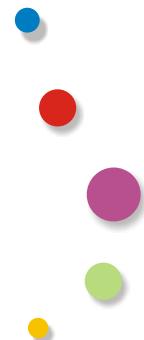
2. Acțiunea „Schimburi de tineri”

Prezentare generală

Vrei să descoperi Europa? Să îți pui ideile în aplicare împreună cu alții tineri? Vrei să creezi, să construiești, să schimbi? Vrei să comunici, să îți faci prieteni, să cunoști alte culturi? Vrei să împărtășești din experiențele tale, să înveți într-un mod plăcut despre celalți și despre tine? Fii activ! Acționează! Cum? Printr-un proiect de Schimburi de tineri!

Ce înseamnă un proiect de Schimburi de tineri? Este vorba despre întâlnirea mai multor tineri din diferite medii și din mai multe țări, care au o idee de proiect și vor să o pună în aplicare împreună.

Temele pe care poți desfășura un proiect de Schimburi de tineri sunt diverse! Poți face proiecte culturale, ecologice, media, sociale, sportive, de cultură civică. Cu alte cuvinte, ideea de proiect este în mânile tale!

Rezultatele acestui proiect au fost de asemenea expuse în cadrul unor festivaluri, cum ar fi „Sound of Vision” din Münster și „European Film Academy” din Istanbul.

“Media & Information against Discrimination” a avut ca obiectiv învățarea interculturală și educația europeană și politică pentru tinerii cetăteni în ceea ce privește “digital media”. Utilizându-se instrumente media au fost promovate valorile europene în zone unde dificultățile informaționale și economice sunt acute. Astfel, mass-media au fost folosite ca instrumente de educație civică.

„Pot vedea lucrurile dintr-un punct de vedere diferit acum, datorită faptului că am fost acolo!”, a fost părerea unuia dintre tineri.

10. Exemplu de proiect

Titlul proiectului: Media & Information against Discrimination

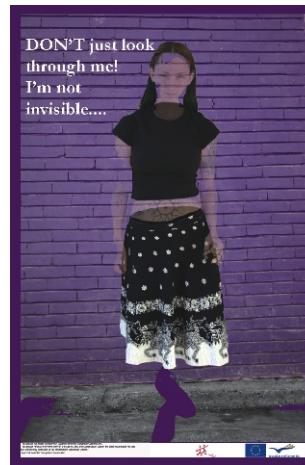
Asociația promotoare: Asociația Renașterea Botoșaneană

8 zile, 25 de participanți, 4 țări, un singur proiect:

“Media & Information against Discrimination”

sau, în alte cuvinte, cum tinerii pot lucra împreună pentru o mai bună înțelegere a conceptelor de șanse egale și comunicare interculturală, folosindu-se de instrumente media.

Proiectul a avut loc la Botoșani unde, timp de 8 zile, tineri din România, Germania, Polonia și Bulgaria au format echipe în cadrul atelierelor de film, fotografie, construcție de pagini web și design de postere. Rezultatele finale au fost câteva filmulete care au subliniat ideea că discriminarea distrugе diversitatea, libertatea și creativitatea. „Chiar dacă vorbim limbi diferite și venim din alte țări, nu trebuie să ne uităm diferit unui la celuilalt. Suntem toți oameni și suntem egali. Asta am vrut să vă arătăm”, spunea unul dintre participanți.

22

Schimb de tineri

bilateral (2 țări implicate în proiect)

trilateral (3 țări implicate în proiect)

multilateral (cel puțin 4 țări implicate în proiect)

Finanțare unilaterală

Indiferent de tipul schimbului (bi-, tri- sau multilateral), organizația gazdă este cea care candidă pentru finanțarea întregului proiect la Agenția Națională din țara de unde provine.

Un proiect de Schimburi de tineri itinerant

implică deplasarea participanților, în perioada de derulare a activităților, în două sau mai multe țări participante la proiect.

Participanți eligibili

între 13 și 30 de ani

Durata proiectului – maxim 15 luni

Durata activităților – între 6 și 21 de zile

Sursa: Eurodesk

7

3. De ce Schimburi de tineri?

Pentru că te poți implica cu adevărat în aceste proiecte și vei avea ocazia să descoperi diferite realități sociale și culturale. Pentru că, împreună cu alții tineri, vei putea schimba ceva.

Pentru că Schimburile de tineri înseamnă:

- învățare non-formală
- locuri noi de văzut
- cunoașterea altor culturi
- dezvoltarea abilităților de comunicare
- transfer de informații, idei, experiență și bune practici
- participare voluntară, flexibilă, deschisă
- participare la teme de interes european
- oportunități de îmbunătățire a abilităților lingvistice
- activități de team-building

Sesiuni naționale de formare (training) disponibile on-line pe site-ul programului, www.tinact.ro, în Calendarul de evenimente .

Programul Tineret în Acțiune are o rețea de formatori care susțin cursuri pe modulele:

- Scriere de proiect în context Tineret în Acțiune
- Constituire de ONG
- Metode și instrumente de educație non-formală
- Managementul voluntarilor

Membrii rețelei de formatori susțin cursuri de formare și pe management de proiect și pe mentorat în context SEV, dar acestea sunt organizate numai de Agenția Națională.

Formatorii sunt răspândiți în toată țara și acoperă toate zonele geografice. În cazul în care vreți să organizați un curs de formare, îi puteți contacta direct! Datele lor de contact le găsiți on-line, pe www.tinact.ro, iar cursurile organizate sunt în Calendarul de evenimente de pe site.

SALTO-YOUTH.net este o rețea formată din 8 Centre de Resurse care răspund priorităților europene din domeniul tineretului.

SALTO (Support Advanced Learning Training Opportunities) oferă resurse de informare și organizează activități de formare pentru a sprijini organizațiile și Agențiile Naționale în contextul programului Tineret în Acțiune.

SALTO este o structură-suport pentru Agențiile Naționale, constituită în vederea creșterii calității proiectelor și în vederea colectării, dezvoltării și diseminării de resurse în sprijinul lucrului cu tinerii la nivel european.

9. Oportunități de formare

Oportunitățile de formare specifice Acțiunii 1.1 Schimburi de tineri sunt:

a) BiTriMulti Training (BTM) – curs de inițiere pentru realizarea de proiecte de Schimburi de tineri

Acum curs își propune:

- susținerea începătorilor ce doresc să realizeze Schimburi de tineri;
- oferirea unei prime experiențe internaționale participanților;
- formarea în managementul proiectelor de tineret;
- informarea privind programul Tineret în Acțiune cu accent pe Schimburile de tineri;
- dezvoltarea competențelor, abilităților și atitudinilor necesare organizării unui Schimb de tineri;
- facilitarea stabilirii de parteneriate în vederea derulării în viitor a unor proiecte comune de Schimburi de tineri pentru ONG-urile care se află la prima experiență.

b) Advanced Training on Quality (ATOQ) – curs avansat de formare pentru creșterea calității Schimburilor de tineri

Acum curs își propune:

- să susțină persoanele cu experiență în lucrul cu tinerii și în proiecte de Schimburi de tineri în vederea evaluării și îmbunătățirii calității activităților legate de acest tip de proiecte.

Agenția Națională lansează apelurile pentru participare la aceste cursuri, iar candidaturile trebuie trimise până la data limită anunțată.

...activități de desfășurat, experiențe de acumulat, abilități de perfecționat, oricare ar fi motivația ta, se va regăsi cu siguranță în cadrul unui proiect de Schimburi de tineri!

Ce nu sunt Schimburile de tineri?

- călătorii de studii cu scop academic
- activități care au ca obiectiv obținerea de profit financiar
- activități de schimb care pot fi incluse în activități de turism festivaluri
- călătorii de vacanță
- cursuri de limbi străine
- turnee de spectacole
- schimburi școlare
- competiții sportive
- întâlniri statuare ale organizațiilor
- tabere de muncă

4. Etape ale unui proiect de Schimburi de tineri

a
b
c
d
e

- formarea unui grup pentru a discuta ideea proiectului și pentru a conveni asupra modului de realizare
- identificarea unuia sau a mai multor parteneri pentru proiect
- stabilirea obiectivelor, activităților și rezultatelor ideii de proiect împreună cu partenerii
- delegarea responsabilităților în cadrul parteneriatului și în grup
- scrierea și completarea candidaturii împreună cu partenerii

10

- luăți în calcul asemănările și deosebirile culturale înaintea desfășurării activităților – încercați să prevedeți ce se va întâmpla, discutați;
- realizați o Vizită de Planificare în Avans (VPA), cu aproximativ o lună înainte de începerea activităților;
- discutați cu alte organizații / grupuri / tineri care au participat anterior la un proiect TiA (de preferat un proiect de Schimburi de tineri); aceste discuții vă pot fi de ajutor;
- țineți cont de recomandările responsabililor de acțiune și ale responsabililor financiari;
- apelați la serviciile de sprijin ale Agenției Naționale atât înainte de a depune proiectul, cât și în timpul derulării acestuia: consiliere, întâlniri de contractare, cursuri de formare;
- pentru proiectele derulate în parteneriat cu organizații din statele din vecinătatea Uniunii Europene (Acțiunea 3.1.a), asigurați-vă că sunteți la curent cu legislația în vigoare privind取得a vizei pentru cetățenii extra-comunitari și începeți procedurile de obținere a vizei pentru aceștia cu suficient timp înainte de începerea activității.

19

8. Tips & Tricks

- participați la modulele de formare organizate de Agenția Națională și de rețeaua de formatori (prin coordonatorul de proiect, reprezentantul legal etc.);
- planificați perioada de desfășurare a activității, astfel încât să puteți pregăti schimbul fără grabă - dedicăți cel puțin $1\frac{1}{2}$ – 2 luni etapei de pregătire;
- planificați și pregătiți totul în amănunt, împreună cu partenerul/partenerii;
- stabiliți și mențineți o legătură continuă și clară cu partenerul/partenerii (e-mail, telefon, grup de discuții, forum, etc.);
- împărtășiți cu grupul participant și grupul/grupurile partenerie experiența avută în organizarea, pregătirea și derularea proiectului, cât și toate notițele și problemele întâmpinate și modalitatea de rezolvare (rețineți că aspectele ce țin de organizarea practică sunt în responsabilitatea grupului gazdă/coordonator);
- tinerii participanți ar trebui implicați în toate fazele unui proiect de Schimburi de tineri (idee, planificare, implementare, evaluare și follow-up);

18

f	depunerea candidaturii la Agenția Națională și aprobarea sa
g	selectarea tuturor tinerilor participanți la proiect
h	pregătirea schimbului
i	desfășurarea activităților din proiect
j	diseminarea și informarea
k	activitățile de evaluare și follow-up
l	valorizarea rezultatelor
m	raportarea

5. Ciclul de viață a proiectului

Ca toate celelalte tipuri de proiecte finanțate prin programul Tineret în Acțiune, proiectele de Schimburi de tineri sunt supuse unui proces de selecție de până la 8 – 10 săptămâni, pentru a se verifica dacă îndeplinește criteriile de eligibilitate și de calitate presupuse de tipul de activitate vizat. Se verifică, de asemenea, și dacă se urmărește, prin activitățile propuse, atingerea unor obiective, priorități și teme specifice programului Tineret în Acțiune.

La sfârșitul procesului de evaluare, Agenția Națională informează toți candidații cu privire la rezultatul acesteia și comunică punctajele și observațiile evaluatorilor atât pentru candidaturile aprobată (pentru o bună implementare a proiectului), cât și pentru cele respinse (în vedere redempunerii candidaturii la următoarele termene limită). Pentru candidaturile declarate respinse, Agenția Națională comunică motivele respingerii, atât în cazul în care candidatura nu a trecut de prima etapă de evaluare (evaluarea eligibilității), cât și în cazul în care candidatura este considerată repinsă în urma evaluării calitative.

Pentru proiectele care sunt declarate aprobată, înainte de începerea activităților se va încheia un contract de finanțare cu Agenția Națională.

- activitățile de diseminare sunt confundate, în mod frecvent, cu activitățile de vizibilitate sau activitățile suplimentare de diseminare și valorizare;
- se copiază paragrafe din formularul de candidatură în formularul de raport final;
- informațiile prezentate în raportul final sunt de cele mai multe ori insuficiente;
- raportului final nu îi sunt anexate rezultatele proiectului sau materialele promoționale realizate;
- documentele financiare nu există sau sunt anexate dezordonat;
- lipsesc ticketele de imbarcare ce însoțesc biletele de avion care atestă călătoria internațională;
- termenele limită de predare a rapoartelor finale nu sunt respectate.

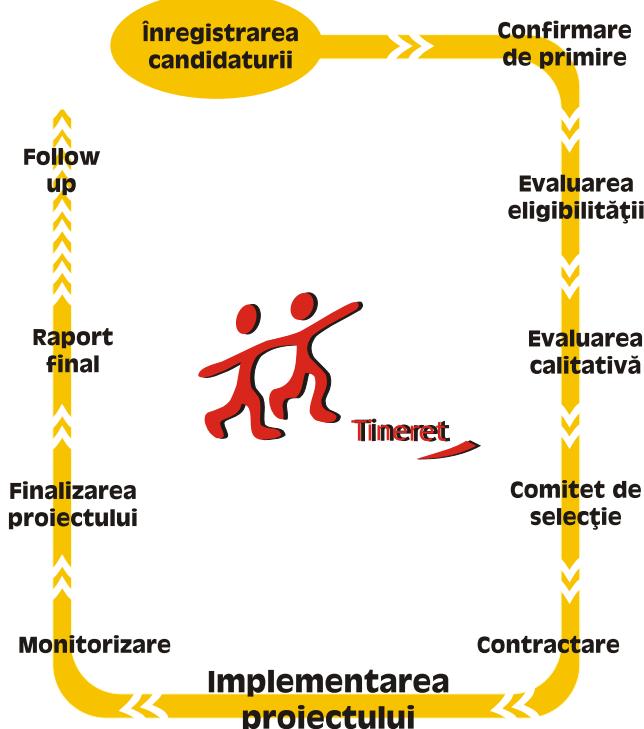

7. Greșeli frecvente ale beneficiarilor

Beneficiarii sunt cel ale căror proiecte au primit finanțare. Printre cele mai frecvente greșeli ale acestora se numără:

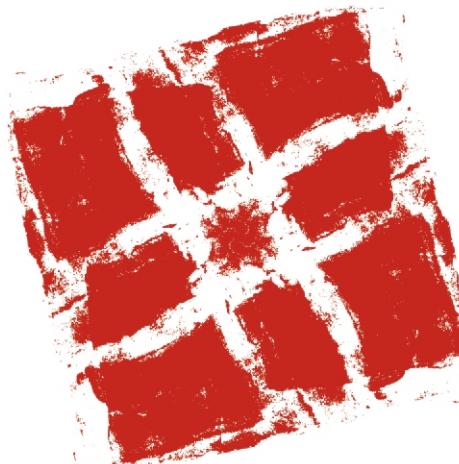
- sunt aduse modificări proiectului, fără înștiințarea Agentiei Naționale;
- nu sunt respectate elementele de identitate vizuală a programului;
- vizibilitatea sursei de finanțare a proiectului desfășurat nu este asigurată;
- profilul participanților nu este respectat;
- nu se păstrează o evidență a comunicării cu partenerii;
- nu este stabilită o strategie clară de diseminare la nivelul organizației;

6. Greșeli frecvente ale candidaților

Candidații sunt cei care depun cereri de finanțare la Agenția Națională. Printre cele mai frecvente greșeli ale acestora se numără:

- proiectul începe înainte de perioada corespunzătoare termenului limită la care a fost depus;
- programul zilnic de activități sau programul vizitei de planificare în avans (VPA) nu este anexat/inclus în formularul de candidatură;
- certificatul de înregistrare fiscală, care atestă personalitatea juridică a organizației, nu este atașat formularului de candidatură;
- locul de desfășurare a proiectului nu este menționat în cadrul formularului de candidatură;

- declarația de onoare nu este stampilată și nu este semnată;
- declarația de onoare este semnată de către coordonatorul de proiect și nu de către reprezentantul legal;
- declarația de onoare nu are completat grantul solicitat;
- titularul contului unde se dorește să se efectueze plata este persoană fizică;
- formularul de candidatură nu îl sunt atașate documentele adiționale pentru solicitarea de fonduri de peste 25.000 de euro;

